

med 16 Lommers Pantser. Det er meget godt; men hvorfor har man ikke taget Skibe med 24 Lommers Pantser? thi der er ogsaa Skibe, der have et saadant Pantser, og det kunne de Kanonere naturligvis endnu mindre gjennemtrænge. Men jeg skal gjøre opmærksom paa, at der er ikke mange Skibe med saa svært Pantser, og dertil kommer, at disse Skibe have, saa vidt mig bekendt, kun denne Beskyttelse i meget ringe Udstrækning, idet Pantseret tynger meget stærkt, og derfor aftager det henimod begge Ender paa andre Steder i Lykkelse, saa at disse Skibe altsaa endnu have saarbare Dele. Disse Betragtninger lede mig til en Betragtning med Hensyn til Artilleriets Virkning, som jeg nu vil fremsætte med et Par Ord. Det er, at Afstanden, hvorpaa Artilleriet skal virke, spiller en meget stor Rolle, og det er anerkjendt af alle dem, der overhoved ville, at Kjøbenhavn skal forsvares mod Søiden, at den Befæstningslinie, vi have, bør være en indre og ikke en ydre. Meningerne om, hvorledes vi skulle tilveiebringe den ydre Linie, om ved faste Forter eller ved flydende Forter i Forbindelse med Skibe, Kanonbaade o. s. v., ere delte, men den almindelige Mening er, at vi bør have en ydre Linie, den have vi nu ikke, det er mit Ønske, at vi en Gang kunde komme til at forhandle om at faae den. Der er saa meget større Opfordring for os til at gjøre saa Meget ud af, hvad vi have, som vi kunne, altsaa at anskaffe saa gode Kanoner, som vi kunne, og jeg tror, at man saa kan faae en ganske klæffelig Virkning af disse Forter, og at vi i alt Fald med Tre kunne betjene dem. Det kom da i det andet Thing paa Tale, at man skulde anskaffe 12 Lommers og 14 Lommers Kanoner, og disse ville ganske vist blive modtagne med stor Taknemmelighed paa Søbefæstningen; men det udelukker paa ingen Maade, at man skal have de 11 Lommers Kanoner, og jeg vilde meget have foretrukket, om det andet Ting havde vist sin Interesse for Søbefæstningen ved foruden at give os Udsejgt til mulig næste Aar at faae 12 og 14 Lommers Kanoner, at have givet os de 11 Lommers, om ikke det hele Antal, saa dog 6 til 7 Stykker. Gaabet derom er imidlertid nu blevet sluffet. For Fuldstændigheds Skyld skal jeg tilføie, at disse 12 og 14 Lommers Kanoner ere ikke noget Nyt, men under Forhandlingerne mellem Artilleriet og Søbefæstningen i Løbet af For sommeren forrige Aar, da vi drøftede, om vi skulde have 11 Lommers i Stedet for 9 Lommers Kanoner, og om de skulde staa paa aabne Batterier eller ikke, blev det tillige drøftet, om man ikke skulde tage nogle 12 og 14 Lommers Kanoner for den Sum, der var ansat til 9 eller 11 Lommers Kanoner, men af forskjellige Grunde kom man til det Resultat, at det var bedre at tage et betydeligt større Antal 11 Lommers Kanoner fremfor et meget begrændset Antal af 12 eller 14 Lommers Kanoner. Om Søbefæstningen i dens Almindelighed maa det

endnu blot være mig tilladt at sige et Par Ord, nemlig at jeg meget godt kan forstaa, at de, som ikke ville, at Kjøbenhavn skal forsvares fra Søiden, men at den skal være en aaben By, Intet ville offre paa den; men paa den anden Side mener jeg, at saa bør de bringe i Forflag, at hele Søbefæstningen bliver demoleret; den kan ikke blive staaende, naar man ikke vil forsvare den. Men til dem derimod, som ikke ville have en Søbefæstning, fordi den formentlig trækker en Landbefæstning med sig, vil jeg sige: Jeg kan ikke forstaa det, de to Ting ere aldeles uafhængige af hinanden, det er to forskjellige Maal, man vil naae ved en Søbefæstning og en Landbefæstning, man kan dog ikke kalde det en Landbefæstning, at der mulig opstaae nogle Kystbatterier, hvis Kanoner ere vendte mod Søen. Det, at et Batteri staa paa Land, gjør det ikke til en Landbefæstning. Jeg vil derfor ønske, at man meget snart vil optage Spørgsmaalet om at fuldstændiggjøre Forsvaret af Kjøbenhavn mod Søiden; at jeg ved Siden af Søbefæstningen ogsaa ønsker Landbefæstning, tror jeg oftere udtalt. Naar nu de 11 Lommers Kanoner fandt saa lidt Naade, kan jeg heller ikke forundre mig over, at de 10 uskyldige 24-Pundigere heller ikke blev vedtagne, uagtet de virkelig vilde være meget nyttige; thi de passe ind i alle Forsvarssystemer og kunne faae meget god Anvendelse til Søforsvaret, f. Ex. til Anvendelse paa Kjøbenhavns Søbefæstning.

Jeg skal endnu blot med nogle faa Ord omtale de Dele af § 26, som vedrøre Marinen. Jeg har med Bestagelse set, at Pantserflibet er faldet bort. Det er min Overbevisning, at vi maa have nogle flere større Pantserflibe, og jeg kan ikke godkjende den Grund, der undertiden anføres imod dem, naar der er Tale om Anskaffelse af nye, at man skal først prøve, hvad der haves eller staa paa Bedding. Det er for det Første, tror jeg, at vise en uberettiget Mistillid til Værftet og Konstruktionen af Skibene, og dersom man godkjender det, godkjender man med det Samme, at man ikke kan paabegynde et nyt, større Skib uden hvert tredje eller fjerde Aar, og saa varer det grumme længe, inden vi faae et passende Antal større Pantserflibe. At ethvert nyt Skib kommer til at se anderledes ud end det foregaaende, er en Selvsølge; i den mellemliggende Tid vil der være flet Forandringer med Hensyn til Artilleriet og paa Skibsbygningsvæsenets Omraade. Den pantsrede Kanonbaad er gaaet samme Vej som Pantserflibet, og i Stedet for den have vi nu faaet bevilget 200,000 Kr. som første Bidrag til et Torpedoskib, som skal bære en 14 Lommers Kanon og andrage ca. 2 Mill. Kr. Jeg maa tillade mig, uagtet jeg ikke er skibsbygningskyndig, at sige om dette Skib, at jeg nærer en vis Tvivl om, hvorvidt Navnet egentlig er rigtigt, om Benaævnelser Torpedoskib svarer til, hvad det egentlig er. Naar Kanonerne ere saa store, saa tror jeg, at de faae